

Samme har ogsaa forelagt Selskabet en Forklaring over Morgen- og Aftenrøden med de dertilhørende Himmelfarver; men da han i det nyeste Bind af *Brandes Vorlesungen über die Naturlehre*, seer at den berømte Leipziger Professor næsten i Alt er faldet paa samme Forklaring, tilbageholdes den her.

Philosophisk Classe.

Spørgsmaalet om Forholdet mellem Sjæl og Legem vil ikke kunne føres til noget Resultat, der kunde betragtes som ganske sluttet, uden at Spørgsmaalet om Forholdet mellem Kraft og Materie tillige kommer under Overveielse. Men ialmindelighed tænkes herved kun paa Forholdet mellem Sindsvirksomhed og Legemsvirksomhed, Tanke og Bevægelse. Prof. *Sibbern* har forelagt Selskabet en Afhandling over Forholdet mellem Sjæl og Legem, betragtet inden denne Grændse. Han bemærkede at Spørgsmaalet egentlig angik Forholdet mellem tvende Slags Grundyttringer af det selvsamme Sjælelige, saasom dette ligesaafuldt er Kilden til Livets Yttringer i Legemet, som til Sindets Virksomhed. Han slutter sig heri til Identitetslæren, ifølge hvilken Forholdet fremstilles saaledes, at en Tanke ikke tages som det, der umiddelbart bevirker den tilsvarende Legemsyttring og omvendt; men at Sjælen, naar den sættes i en saadan Virksomhed, at den ytrer sig i en vis Tankes Frembringelse, da med det samme bringes til at virke paa den tilsvarende Maade i det legemlige. Forfatteren knyttede hertil den Mening, at disse to Arter af Virksomheder vel kunde staae i polarisk Modsætningsforhold til hinanden. Men uden at bygge herpaa, søgte han at vise det ubeføiede i at betragte Hjernen som Organ for Sindsvirksomheden, eller at betragte det som det, hvori eller hvorved Tankerne frembringes. Han tog derved Hensyn paa *Broussais* Lære om denne Gjenstand, og meente at denne havde forvex-

let Betingelse med Aarsag, et uadskilleligt Medfølgende med et Bevirkende. Hvad *Galls* Lære angaaer meente Forfatteren at det *a priori* Intet havde imod sig, at de til de forskjellige Sindsyttringer svarende Hjernevirksomheder vare saa forskjellige, at hver især havde sin Deel af Hjernen, hvor hen den trak sig; kun fandt han at saadanne Dele ikke burde kaldes Organer for Sindsyttringerne, hvortil man ikke engang var istand til at vise den Afgrensning, der skulde begrunde en anatomisk Berettigelse. Han mener, at det Væsentlige af *Galls* Lære om Hjernen lader sig forene med de forskjelligste Meninger om Forholdet mellem Sjæl og Legeme.

Men een Hovedting ansaae Forfatteren det endnu for høist vigtigt at oplyse. Sensualisterne holde det for aldeles klart, at de relativ første Stöd, hvorved Livsvirksomheden hos et Individ bestemmes, altid komme udenfra. Forfatteren viste nu, at der ligesaa fuldt i indvortes aandeligt Henseende gives noget Objectivt, hvortil Individet, formedelst sin aandelige Sands staaer i Forhold, som at der i legemlig Henseende gives Objecter. Deels godtgjør Forf. at alt hvad der bringer os til at tage Gjenstandene for vor Seen og Hören for virkeligt udenfor os værende Gjenstande, maa ogsaa consequent føre til at erkjende, at vi i mange Henseender i vort Indre have at gjøre med noget Andet end os Selv. Deels viste han hvorledes en mere speculativ Betragtning maatte lære os det Samme; da det maatte erkjendes, at ethvert individuelt Væsen constitueres eller gjøres til det, det er, ved en universel Virken; og at det blev Følge af Selvbevidsthedens Natur, at Individet ogsaa maatte føle sig i Forhold til og indenfra bestemt ved dette Universelle, saa at dette ligesaa fuldt som den udvortes Natur blev en Gjenstand for det. Heraf fulgte da, at den første Impuls kunde ligesaavel komme fra den indvortes og sjælelige Side, som fra den udvortes og legemlige.